

Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP- 205/14-P

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Gymnázium Lud'ka Pika, Plzeň
Sídlo	Opavská 21, 312 00 Plzeň
E-mail školy	gop@pilsedu.cz
IČO	49 778 102
Identifikátor	600 009 548
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Alešem Janouškem, ředitelem školy
Zřizovatel	Plzeňský kraj
Místo inspekční činnosti	Opavská 21, 312 17 Plzeň
Termín inspekční činnosti	25. 2. – 28. 2. 2014

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného Gymnáziem Lud'ka Pika, Plzeň, Opavská 21, 312 17 Plzeň (dále „škola“), podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (dále „školský zákon“), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona se zaměřením na střední vzdělávání s maturitní zkouškou v denní formě.

Charakteristika

Právnická osoba poskytuje osmileté, šestileté a čtyřleté střední vzdělání s maturitní zkouškou v denní formě studia, které vykonává v souladu se zápisem do školského rejstříku. Nejvyšší povolený počet žáků je 680. Ke dni inspekce se ve škole v 19 třídách vzdělávalo 575 žáků. Žádný z nich není vzděláván podle individuálního vzdělávacího plánu, přesto škola žáky se speciálními vzdělávacími potřebami eviduje. Budova školy je v majetku Plzeňského kraje a je památkově chráněná. Šestileté studium je bilingvní, proto

je výuka některých předmětů od 3. ročníku (zeměpis, dějepis, matematika, fyzika, chemie) vyučována ve španělském jazyce. V něm také probíhá část profilové maturitní zkoušky.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Ředitel školy splňuje požadavky dané zákonem pro výkon funkce, do které byl na základě konkurzního řízení jmenován v roce 2012. V souladu s požadavky školského zákona pečlivě vede povinnou dokumentaci, jeho plánování je koncepční. Organizační struktura školy je jasně vymezená. Ředitel školy úzce spolupracuje se svými dvěma zástupci, kteří mají vymezené oblasti kontroly. Ve škole jsou ustanoveny předmětové komise, které jsou spolu s pravidelně se scházející pedagogickou radou poradním orgánem ředitele. Ten jasně stanovil plán úkolů, jehož plnění je pravidelně kontrolováno. Svou kontrolní a hospitační činnost realizuje pravidelně a podrobně o ní vede záznamy.

Pedagogický sbor je tvořen 50 učiteli včetně rodilých mluvčích španělského jazyka. V rámci dalšího vzdělávání byly v loňském školním roce využívány vzdělávací akce vycházející z potřeb školy a pořádané akreditovanými vzdělávacími institucemi.

Poradenské služby školy zajišťují dvě kvalifikované výchovné poradkyně a školní metodička prevence. Jejich činnost se vzájemně prolíná. Výchovné poradenství zahrnuje koordinaci péče o 21 žáků se specifickými vzdělávacími potřebami, informování učitelů o způsobech práce s nimi, spolupráci s třídními učiteli a s učiteli konkrétních předmětů, ale také zachycování signálů negativního chování žáků. Samozřejmostí je kariérní poradenství, v jehož rámci jsou pro žáky posledního ročníku organizovány schůzky se zástupci vysokých škol.

Škola v rámci preventivního působení organizuje pro první ročníky seznamovací kurzy za účasti preventistky, výchovných poradkyň a třídních učitelů. Preventivní program zahrnuje vybrané aktivity a oblasti spolupráce s dalšími subjekty (např. SOS Archa, Pedagogicko-psychologická poradna Plzeň, KPZ Plzeň aj.) Témata prevence jsou také vhodně prezentována ve vyučovacích předmětech (např. Základech společenských věd, Chemii, Tělesné výchově).

Příčiny úrazů jsou vyhodnocovány a jsou přijímána opatření k jejich snižování, úrazovost je nízká, v posledních třech letech se pohybuje kolem 4 %.

Požadované úrovně dosahují personální a materiální podmínky střední školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Škola vyučuje podle školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“) pro 4leté studium s motivačním názvem "Učit se pro život ne pro školu“, pro 8leté studium s motivačním názvem „Učíš se pro sebe“ a pro 6leté bilingvní studium s motivačním názvem „Otevřený svět.“ Programy jsou po odstranění formálních nedostatků (spočívaly v chybějícím názvu ŠVP a formě vzdělávání) v průběhu inspekce v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, s Rámcovým vzdělávacím programem pro gymnázia a s Rámcovým vzdělávacím programem pro gymnázia – vybrané předměty v cizím jazyce.

Sledovaná výuka předmětů Český jazyk a literatura a Dějepis měla vysokou úroveň po stránce odborné i metodické. V připravených hodinách byla často využita prezentační technika s materiály vytvořenými učiteli. Ve většině sledovaných hodin byla zařazena práce s textem. Na základě jasně zadaných úkolů a podnětů ze strany vyučujících žáci

s textem pracovali velmi dobře, rychle se v něm orientovali, vyvozovali závěry, které uměli zdůvodnit i formulovat. Ve vyšším ročníku např. žáci samostatně vedli mezi sebou kritickou diskusi o přečtené moderní poezii. Učivo bylo prezentováno i procvičováno v logických i příčinných souvislostech a vhodně aktualizováno. V příjemné pracovní atmosféře žáci ochotně s vyučujícími spolupracovali a prokazovali velmi dobré znalosti. Výběr učiva a metody výuky hospitovaných učitelů plnily cíle vzdělávání zejména tím, že vedly k osvojení dovedností potřebných pro práci s informacemi a zvláště k rozvoji myšlenkových operací žáků. Čtenářská gramotnost je podporována řadou aktivit přímo ve výuce i možností návštěvy funkční knihovny ve škole. K posilování pozitivních citů, postojů, preferencí a hodnot kromě cíleného zaměření ve výuce přispívají vhodně volené exkurze, návštěvy kulturních akcí a další četné aktivity organizované učiteli.

Učitelky základů společenských věd využívaly ve sledovaných hodinách metodu výkladu a řízeného rozhovoru. Pomocí jeho byli žáci pobízeni k reakcím na učitelčino mluvené slovo. To vedlo žáky k přemýšlení, proto ve svých odpovědích a reakcích čerpali ze svých vlastních prožitků či zkušeností. Pro větší zážitkové uvědomění si probíraného tématu využily učitelky pomoci dataprojektoru ukázky z internetových stránek. V jedné hodině proběhlo minireferendum, čímž byli žáci vedeni k nastolení vlastního názoru na diskutované téma a jeho následnému obhájení.

Sledovaná výuka anglického, německého, španělského a ruského jazyka měla převážně velmi dobrou úroveň. Kvalitní stavba hodin byla významně ovlivněna vhodně zvolenými moderními učebnicemi a pracovními sešity, využity byly také slovníky, pracovní listy, magnetofon a prezentační technika. Vyučující dbali na časté střídání činností, zařazovali pestré metody a formy práce a dávali žákům dostatečný prostor pro ústní i písemné vyjádření. Při probírání nového gramatického jevu, osvojování slovní zásoby a při poslechových cvičeních volili efektivní postupy, dbali na dostatečné procvičování a upevňování učiva. Výuku vedli v cizím jazyce, využívali mezipředmětových vztahů. Ojedinele se v části hodiny vyskytly drobné nedostatky (pedagog přebral aktivitu za žáky, chyběla zpětná vazba). Žáci byli ve všech sledovaných hodinách, s výjimkou jedné, aktivní, pracovali se zájmem a prokazovali velmi dobré znalosti. Ve zbývajících hodině sice žáci reagovali na pokyny zadávané v cizím jazyce s porozuměním, pedagogem nabízený prostor k ústnímu a písemnému projevu však většinou nevyužili. Ve výuce nebyla vyjma průběžného vyhodnocování práce žáků zaznamenána žádná z dalších forem hodnocení. Výuka cizích jazyků je podporována hojnými školními a mimoškolními aktivitami. Žáci se účastní soutěží a olympiád, navštěvují výstavy, koncerty a cizojazyčná divadelní představení, jsou pro ně organizovány tematické exkurze, projektové dny a poznávací zájezdy. Díky spolupráci se zahraničními školami jsou jim umožňovány výměnné pobyty. Nejpočetnější akce jsou pořádané pro žáky šestiletého gymnaziálního oboru s bilingvní česko-španělskou výukou, některé z nich ve spolupráci s Institutem Cervantes v Praze a s dalšími gymnázii tohoto typu v České republice.

Hospitovaná výuka přírodovědných předmětů v nižších ročnících víceletého gymnázia byla vedena po odborné stránce správně, metodika výuky však byla, dle vyjádření pedagogů, ovlivněna probíhající modernizací pomůcek, programů a vybavení odborných učeben získaných na základě realizovaného projektu Podpora technického a přírodovědného vzdělání v Plzeňském kraji. Prezentace učiva tak byla ovlivněna malou zkušeností pedagogů s novými pomůckami a programovým vybavením. Ve většině případů zvolené tempo a náročnost učiva byla málo efektivní vzhledem k typu školy a složení žáků. Ve vyšších ročnících gymnázia převládala, až na výjimky, rutinní práce středoškolského pedagoga spočívající ve frontální výuce formou přednášky s jednoduchou prezentací učiva za využití dataprojektoru. Motivace spočívala pouze na vnitřní motivaci žáků ke studiu a samostudiu. Předností je organizování a účast velkého počtu žáků

v množství soutěží především školních kol. Žáci se také účastnili krajských a národních kol, kde dosahovali dobrých umístění.

Tělesná výchova je organizována do dvouhodinových bloků jednou za týden. Z hlediska možností rozvoje pohybových dovedností je pozitivní zařazení další samostatné hodiny v primě osmiletého gymnázia. Kromě vlastní dobře vybavené a prostorově vhodné tělocvičny a venkovních, kvalitativně téměř nevyhovujících, prostor jsou využívána také najímaná sportoviště. Ve 13. roce vzdělávání si žáci mohou zvolit bloky výuky podle vlastního zájmu (např. bruslení, squash aj.). Na hrazení části takto organizované výuky se podílejí sami žáci, což je v rozporu se zásadou bezplatnosti vzdělávání uvedenou v § 2 odst. 1 písm. d) školského zákona. Sledované hodiny tělesné výchovy se vyznačovaly výbornou organizací činností, účelným využitím času při rozvoji fyzické připravenosti a patřičnou motivací žáků k pohybovým činnostem. Průběžně využívané hodnocení zvládnuté úrovně dovedností žáků přispívalo k vyšší efektivitě motorického učení, ještě vyšší účinnosti brání uvedená organizace tělesné výchovy do dvouhodinových celků jednou za týden i ztrátové časy při docházení na sportoviště. Rezervy byly v zařazení prvků speciálního rozcvičení před zahájením hlavní části hodiny.

Průběh vzdělávání v SŠ byl na požadované úrovni, činnosti probíhaly, vyjma výuky tělesné výchovy ve 13. roce vzdělávání v souladu s právními předpisy.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Výsledky vzdělávání žáků jsou pravidelně projednávány pedagogickou radou. K přenosu informací zákonným zástupcům o průběhu a výsledcích vzdělávání dochází standardním způsobem prostřednictvím třídních schůzek. Základní informace o škole jsou dostupné široké veřejnosti i na webových stránkách školy.

Žáci vykazují dobré znalosti a dovednosti. Dokladem toho je skutečnost, že na konci loňského školního roku z celkového počtu 610 žáků jich 125 prospělo s vyznamenáním a pouze čtyři neprospěli. U maturitní zkoušky 2013 uspělo všech 120 maturantů. Žáci se účastní celé řady soutěží z přírodovědných (např. Chemie, Fyzika), humanitních (např. Český jazyk, Anglický jazyk, Španělský jazyk, Dějepis) předmětů a z matematiky.

Vysoká úspěšnost žáků (v loňském školním roce 94 %) je v přijímacích řízeních na vysoké školy technického i humanitního směru.

Výsledky středního vzdělávání dosahovaly požadované úrovně.

Závěry

- a) Zásadními pozitivy ve výše hodnocených oblastech jsou: zlepšující se materiální vybavenost, spolupráce se sociálními partnery, pestrá výuka s využitím moderních metod práce v humanitních předmětech, nastavení školního poradenského systému, pozitivní klima ve škole i ve třídách.
- b) Ve škole byly zjištěny skutečnosti v rozporu s právem žáků na bezplatné vzdělávání - je zavedená praxe úhrady za část blokové výuky v tělesné výchově ve 13. roce vzdělávání.

- c) Rezervy jsou v metodickém předávání učiva přírodovědných předmětů často bez použití metod aktivizujících žáky. Ve sledované výuce bylo pouze výjimečně zaznamenáno vzájemné hodnocení žáků a jejich sebehodnocení.
- d) Ke zlepšení uvedeného stavu ČŠI doporučuje využívat ve výuce přírodovědných předmětů účelnější metody a formy práce a zaměřit tímto směrem další vzdělávání pedagogických pracovníků, dále zařazovat do výuky vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků.
- e) Od inspekční činnosti v roce 2009 došlo ke změně na místě ředitele, zkvalitnění vybavení pomůckami pro výuku včetně výukových materiálů tvořených učiteli (DUMy), postupné výměně zastaralé výpočetní techniky a obměně školního nábytku.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona požaduje:

- 1. neprodleně odstranit zjištěné nedostatky podle Závěrů písm. b) a zaslání zprávy o odstranění do 30. dubna 2014**

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina vydaná na základě usnesení Zastupitelstva Plzeňského kraje ze dne 31. května. 2001, č. j.: 186, včetně Dodatků 1 - 10 ke zřizovací listině
2. Rozhodnutí ve věci zápisu změny v údajích ve školském rejstříku s účinností od 18. 2. 2010 vydané MŠMT, č. j. 4 008/2010-21, Rozhodnutí o udělení souhlasu s odlišným způsobem ukončování vzdělávání maturitní zkouškou s platností od 1. listopadu 2012 do 30. září 2014 vydané MŠMT, Č. j. MSMT-42 852/2012-211
3. Výkaz o střední škole M 8 podle stavu k 30. 9. 2013, Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2013
4. Jmenování do funkce ředitele Gymnázia Luďka Pika, Plzeň, Opavská 21 vydané Radou Plzeňského kraje dne 30. května 2012, č. j.: ŠMSpers./34/12
5. Kvalifikační studium pro ředitele škol a školských zařízení vydané Plzní, krajským pracovištěm NIDV, číslo osvědčení K01-06-14-111-02/5 dne 13. 11. 2012
6. Výroční zprávy Gymnázia Luďka Pika, Plzeň, za školní rok 2011/12, 2012/13
7. Školní vzdělávací program s motivačním názvem „Učit se pro život, ne pro školu“ platný od 1. 9. 2009 a Dodatek č. 1 vydaný 28. 8. 2012
8. Školní vzdělávací program s motivačním názvem „Otevřený svět“ platný od 1. 9. 2009 a Dodatek č. 1 vydaný 28. 8. 2013
9. Školní vzdělávací program s motivačním názvem „Učíš se pro sebe“ platný od 1. 9. 2007 a Dodatek č. 1 vydaný 28. 8. 2013
10. Školní řád Gymnázia Luďka Pika, vydaný 7. února 2014

11. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení 20. 2. 2014
12. Rozvrh vyučovacích hodin tříd a učitelů pro školní rok 2013/2014
13. Třídní knihy hospitovaných tříd
14. Minimální preventivní program Gymnázia Luďka Pika, Plzeň, vydaný 29. 8. 2013
15. Plán práce ŠMP, školní rok 2013/2014, vydaný 29. 8. 2013
16. Kniha úrazů od školního roku 2010/ 2011 k datu inspekce, Záznamy o úrazech za školní rok 2013/2014
17. Koncepce rozvoje Gymnázia Luďka Pika, Plzeň
18. Plán akcí na školní rok 2012/2013
19. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vydaný 28. srpna 2013
20. Plán kontrolní činnosti na školní rok 2013/2014 a zápisy Hospitační činnosti 2012/2013 a 2013/2014
21. Zápisy ze schůzí předmětových komisí ve školním roce 2013/2014
22. Školní matrika v elektronické podobě
23. Zápisy z jednání pedagogické rady od školního roku 2012/2013
24. Inspekční zpráva Čj.:ČŠI-1541/09-P ze dne 16. 12. 2009

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e- podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

razítko

Mgr. Radomíra Vosejpková, školní inspektorka

R. Vosejpková

PaedDr. Ondřej Kožíšek, školní inspektor

Kožíšek

Mgr. Stanislava Majerová, školní inspektorka *Majerová*

Ing. Ivana Eöllšová, kontrolní pracovnice *Eöllšová*

Ing. Mgr. Šárka Kollerová, kontrolní pracovnice *Kollerová*

Mgr. Jarmila Mrázková, odbornice
na humanitní vzdělávání *Jarmila Mrázková*

Ing. Mgr. Ivan Veselý, odborník
na přírodovědné vzdělávání *Ing. Veselý*

V Plzni 20. března 2014

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

razítko

Mgr. Aleš Janoušek, ředitel školy

Aleš Janoušek

V Plzni dne 4. 4. 2014.

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.